

Cart De'en Bzoj San Pabən' Par Benə' Efeso Ca'

Apostol Pabən' bzoje' cart par benə'
ca' chso'elao' Jesocristən' Efeson'

1 Nada' Pab naca' apostol che
Jesocristən' con can' gwnalažə'
Diozən!. Na' chzoja' cart nga par
le'e nitə'ele Efeson!, le'e bagwlej
Diozən' par nacle lažə' ne'ena'.
Zotezə zole chzenagle che' na'
ngodə'ele txen len Cristo Jeso'osən!.
² Chona' orasyon chnaba' lao Xacho
Diozən' na' Xancho Jesocristən'
əsa'aclene' le'e na' so'one' ca so
cuezle binlo len xbab de'en yo'o
lo'o yichjla'ažda'olen!.

Diozən' chaclene' chio'o
ngodə'echo txen len Jesocristən'

³ Ledoye'ela'och Diozən' ben'
naquə Xa Xancho Jesocristən' na'
leczə cho'elao' Xancho Jesocristən'
le!. Ca naquən' ngodə'echo len
Cristən!, Diozən' bagoclene'
chio'o len xbab de'en yo'o lo'o
yichjla'ažda'ochon' par nich bac̄h
chzo chbezcho binlo can' socho
cata'ən yežincho yoban!. ⁴ Chio'o
ngodə'echo txen len Cristən!, cata'
cuinə' xe yežlyon! Diozən' gwleje'
yoguə' chio'o par nich gaquə
la'ažda'ochon' xi'ilaza'! na' par nich

cui bi xtolə'echo gata' laogüe'ena'!

⁵ Chaque Diozən' checho. De'e
nan' bsi'e xnezenə' antslə par
nich gwcue'le chio'o ca xi'ine', na'
de'e na'anə' bsele'e Jesocristən'
por ni checho. Diozən' gwcue'e
chio'o chedə' can' gwyazlaže'e
na' can' gone'ene!. ⁶ Bsele'e
Xi'ine' Jesocristən' ben' chaquene'
chei par goclene' chio'o par
nich ca' güe'ela'ochone' laogüe
de'enə' nži'ililažə'eteque' chio'o.
⁷ Tant nži'ililažə' Diozən' chio'o,
bsele'e Jesocristən' bnežjw
cuine' blalj xchene'enə' par
gwdxijue' xtolə'echon' cata'ən
gwso'ote'ene' par nich ca' Diozən'
bezi'ixene' xtolə'echo ca!. ⁸ Diozən'
nži'ililažə'echgue' chio'o, bene' chio'o
zan clas yelə' sin' na' bene' par nich
chacbe'icho ca güennə' chone' len
chio'o. ⁹ Na' bzejni'ine' chio'o de'en
cui no gwneze antslə de'en gone'ene'
gaquə, ca naquə de'en bzie' bia' gon
Cristən!. ¹⁰ Bzie' bia' de que gwzin
ža' cata' Cristən' ənabi'e doxenlə na'
gone' par nich yoguə'əlol benə' ža'
yoban' na' benə' ža' yežlyon' txen
yoso'ozenague' che'!

¹¹ Na' chio'o ngodə'echo txen
len Cristən!, Diozən' bsi'e xneze

par gwcue'e chio'o ca xi'ine' par nich gaquə lao na'acho de'en gone' chio'o naccho xi'ine'. Na' zoe' chone' par nich gaquə yoguə'ələl can' gwchoglaogüe'en na' can' chene'ene' gaquə. ¹²Na' ca naquə neto' chbezətə' yidə Cristən' na' chonlilažə'ətə'one' antslə ca le'e, bsi'e xneze par nich zgua'atec neto' be'ela'oto'one' laogiüe de'en naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e. ¹³Na' le'e ngodə'ele txen len Cristən', chedə' leczə bzenagle che dižə' güen dižə' cobə de'en naquə de'e li. Na' nan de que cui yejejcho lao yi' gabilən' ſə gonlilažə'əcho Cristən!. Na' catə'ən benlilažə'əle Cristən' bla' Spirit che Diozən' zon lo'o yichjla'ažda'olen'. Zon len chio'o chonlilažə'əchone' can' bene' lyebə par nich nezecho bagwcue'e chio'o ca xi'ine'. ¹⁴Na' zon lo'o yichjla'ažda'ochon' par nich nezecho de que gwzin ža catə' gaquə lao na'acho de'en gonəch Diozən' chio'o naccho xi'ine'. Na' gaquən lao na'acho catə' gone' cuerp cobə chechon!. Benə' chio'o Spirit che'ena' par nich giue'ela'ochone' de'en naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e.

**Pabən' gwñabe' de que Diozən'
əgwsed əgwlo'ine' benə' ca'
chso'onlilažə' Cristən'**

¹⁵Babenda' dižə' ca naquən' chonlilažə'əle Xancho Jeso'osən' na' ca naquən' chaquele che yoguə' benə' ca' yelə' benə' ca' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə'. ¹⁶De'e na'anə' nada' catə' chona' orasyonə' yoguə' laste cho'a yelə' choxçwlen che Diozən' can'

chonlen'. ¹⁷Na' chñaba' de que Diozən' gone' par nich šejni'ichele che' na' gombi'achlene!. Xancho Jesocristən' leczə cho'elaogüe'e Diozən' ben' naquə Xe' na' ben' naquə le'ezelaogüe benə' zaque'e. ¹⁸Chnabda' Diozən' šo'o be'eni' che'ena' lo'o yichjla'ažda'olen' par nich ənezele bi de'e güennə' zocho lez gone' len chio'o bagwleje' naccho xi'ine'. Na' chñaba' gone' par nich šo'o be'eni' che'ena' lo'o yichjla'ažda'olen' par nich ənezele catec yelə' balat'an xen juisy gone' chio'o bagwleje' par naccho lažə' ne'enə'. ¹⁹Leczə chnabda'ane' šo'o be'eni' che'ena' lo'o yichjla'ažda'olen' par nich ənezele de que yelə' guac xennə' nape' par gaquəlene' chio'o chonlilažə'əchone'. Bablo'ine' benəchən' can' naquə yelə' guac xen che'ena'. ²⁰Blo'en ca de'en bosbane' Cristən' ladjo benə' guatən' na' nzo'ene' cuiten' gan' chi'e chnabi'e par nich ca' Cristən' chnabi'e txen len le'. ²¹De'e na'anə' Cristən' chnabi'ache' ca notə'ətezə angl. Chnabi'ache' ca benəch, na' ca de'e xio', na' ca bi de'en chse'ejñi'alaže'e na' ca notə'ətezəchlə napə yelə' gwnabia' na'a na' tyemp de'en ze'e za'. ²²⁻²³Diozən' bene' par nich zoczə Cristən' chnabi'e yoguə'ələl benə' na' biquə'əchlə. Na' can' zoczə Cristən' chnabi'e doxenlə, leczə ben Diozən' par nich zoczə Cristən' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. De'e na'anə' chio'o cho'ela'ochone' gwxaquə'əlebecho ca to cuerp. Na' Cristən' gwxaquə'əlebene' ca yiqñi' cuerpən', chedə' chnabi'e chio'o can'

chon xbab de'en yo'o lo'o yichjchon'
chnabi'an cuerپ chechon'.

Chio'o chonlilažə'echo Diozən'
bito yeyejcho lao yi' gabilən'
chedə' nži'ilalaž'e' chio'o

2 Diozən' babocobe'
yichjla'ažda'olen' can'
babocobe' cheto'onə'. Antslə
goccho len yichjla'ažda'ochon'
ca benə' guat laogüe de'en cui
bzenagcho che Diozən'. **2** Con
gwzoczcho bencho de'e malən' can'
chso'on yeziqə'əchlə benə' ca' ža'
yežlyo nga. Bencho can' chene'e
gwxije'enə' de'en chnabia' de'e xio'
ca'. Lega'aquən zjanyechj zjəmbi'in
benəčhən' na' chəsə'ənabi'an
yichjla'aždao' benə' ca' cui
chse'ene yoso'ozenag che Diozən'.
3 Ca'aczən' ben yogua'echo antslə,
bito bzenagcho che Diozən'. Con
gwdaczcho bencho con can' gwna
la'ažda'omalchon', na' bencho con
can' gwna xbab chechon'. De'e
na'anə' gwchoglaogüe'en checho
gone' chio'o castigw zejlicane, can'
gone' len yeziqə'əchlə benəčh
de'en cui choso'ozenague' che'.
4-6 Goccho ca benə' guat len
yichjla'ažda'ochon' chedə' bito
bzenagcho che Diozən'. Pero Diozən'
lechguale cheyašə' cheži'ilalaž'e'
chio'o na' chacchgüeine' checho.
Na' de'en nži'ilalažə' Diozən' chio'o,
de'e nan' bene' par nich cui
yeyejcho lao yi' gabilən'. Bžin ža
ben Diozən' len chio'o can' bene'
len Cristən' catə'ən bosbane'ene'
ladjo benə' guat ca'. Diozən' bocobe'
yichjla'ažda'ochon' par nich cuich
naccho ca benə' guat na' bene' ca
ndil ngodə'echo Cristən' txen par

nichbach chzo chbezcho binlo
can' socho catə'ən bachi'ilenchone'
yoban' gan' chi'enə'. **7** Bene' ca'
par nich tyemp de'enə' ze'e za'
əgwlo'e catequən' nži'ilalaž'e' chio'o
na' catec de'e güennə' chone' len
chio'o ngodə'echo txen len Cristo
Jeso'osən!. **8-9** De'en nži'ilalažə'
Diozən' chio'o bene' par nich chio'o
chonlilažə'əchone' bito yeyejcho lao
yi' gabilən!. Con to goclenne' bene'
ca', caguə por ni che bencho bi de'e
güennə'. De'e na'anə' notono chio'o
cheyalə' gü'e'lao' cuincho de'en
cui yeyejcho lao yi' gabilən!. **10** Na'
par nich goncho de'e güien Diozən'
bocobe' yichjla'ažda'ochona' na'
bene' par nich ndil ngodə'echo txen
len Cristo Jeso'osən!. Bsi'e xnezenə'
antslə par nich sotezə socho goncho
de'e güien.

Cristən' bene' par nich benə' Izrael
ca' na' benə' ca' cui zjənaquə benə'
Izrael nite'e binlo toe' yetoe'

11 Le'e gon xbab ca naquə neto'
goljəto' naquəto' benə' Izrael zoto'
señy de'en ne' sirconsision na'
zejen de que Diozən' gaquəlene'
neto' can' none' lyebe. Antslə neto'
gwneto' che le'e goljəle cui nacle
benə' Izrael: "Le'e cui zole señy
de'en ne' sirconsision". Na' señyən'
naquən con to señy de'en choso'ozo
benə' lao cuerپ cheto'onə'. **12** Na'
le'e gon xbab de que tyemp de'en
bagwde bito bembialé Cristən'.
Bito nacle nasyon che Diozən' can'
naquə neto' benə' Izrael. Bito bi
lyebe ben Diozən' par gaquəlene'
le'e ca lyebe de'en bene' len
neto' benə' Izrael. Bito gwzole
lez gaquəlen Diozən' le'e na' bito

bembi'ale Diozən'. ¹³Antsλa bito gwzole binlo len Diozən', pero na'a le'e len neto' bangodə'echo txen len Cristo Jeso'osən' na' Diozən' chaclene' chio'o chedə' Cristən' bnežjw cuine' blalj xchene'enə' por ni che xtolə'echon' catə'ən gwso'ote'ene'enə'. ¹⁴Na' antsλa neto' benə' Izrael na' le'e cui nacle benə' Izrael gocco benə' contr tocho yetocho. Pero na'a Cristən' babene' par nich naccho tozə na' zocco binlo tocho yetocho. ¹⁵De'en bnežjw cuin Cristən' por ni checho catə'ən gwso'ote'ene', bitoch chonən byen cue' yichjcho par goncho yoguə'lol can' na lei de'en bzoj de'e Moisezən', ca costombr ca' de'en nan na' bichlə de'en chonən mendad goncho. Yuguə' chio'o chonlilažə'echo Cristən' bene' chio'o ca tozə yež, neto' benə' Izrael na' le'e cui nacle benə' Izrael. De'e na'anə' zocco binlo tocho yetocho. ¹⁶Cristən' bnežjw cuine' gwso'ote'ene' le'e yag corozən' par bozoe' chio'o binlo len Diozən'. De'e na'anə' naccho tozə na' bito chgue'i ljuežjcho.

¹⁷Par le'e cui nacle benə' Izrael na' neto' naquəto' benə' Izrael, Cristən' bedaye'e dižə' can' gaquə socho binlo len Diozən'. ¹⁸Na' de'en chonlilažə'echo Cristən', tozə Spirit che Diozən' chaclenən chio'o par nich chac cho'elencho Xacho Diozən' dižə'. ¹⁹De'e na'anə' le'e cui nacle benə' Izrael bitoch nacle ca benə' zitə' len neto', sino banacle benə' ljuežjto' na' banactele benə' family che Diozən' txen len neto' bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə'. ²⁰Na' yoguə'echo

gwxaquə'elebecho ca to yo'o de yej. Neto' chsed chzejni'ito' le'e che Cristən' naquəto' ca laneina', neto' apostol na' len yeziquə'əchlə benə' chso'e xtižə' Cristən'. Na' Jesocristən', gwxaquə'elebene' ca yej squin nech che to yo'o. ²¹Na' de'en ngodə'echo txen len Cristən', gwxaquə'elebecho ca yej ca' de'en zjəncua' zjəngodə'ən gan' chac yo'o de yejən'. Zjəngodə'ən txen par nich ša' yo'onə' na' par nich gaquən gual. Can' naquən gwxaquə'elebecho ca to yo'o gan' zo Diozən', chedə' ngodə'echo txen len Xancho Jesocristən'. ²²Neto' len le'e txennə' naccho ca to yo'o gan' zo Diozən' chedə' zo Spirit che'enə' lo'o yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'echo Cristən'.

Diozən' bsele'e Apostol Pabən'
jetixjui'e xtiže'enə' len benə'
cui zjonaqua benə' Izrael

3 Nada' Pab dia' ližya nga chedə'ən əchyixjui'a xtižə' Cristo Jeso'osən' len le'e cui nacle benə' Izrael. ²Le'e chache'ile əchia' ca naquən' nžililažə' Diozən' nada' na' bsile xneze par nich chzejni'ida' le'e xtiže'enə'. ³Chache'ile ca naquə Diozən' blo'ine' nada' de'en cui no gwneze antslə, can' chzoja' le'e to əchopə dižə' le'e cart nga. ⁴Na' catə' gwlable de'en chzoja' nga gacbe'ile de que nada' chejni'ida' de'en cui no gwneze che Cristən'. ⁵Antsλ Spirit che Diozən' bito bzejni'in benə' de'en cui no gwneze che Cristən', pero na'a neto' apostol che Diozən' babzejni'in neto' len, na' leczə babzejni'in yeziquə'əchlə benə' chso'e xtižə' Cristən'. Babzejni'in

neto' bagwlej Diozən' par naqueto' lažə' ne'enə'. ⁶Babzejni'in neto' de que noto'atezcho šo bachejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', nachən' bangodə'echo txeñ len Cristo Jeso'osən!. De'e na'anə' le'e cui nacle benə' Izrael na' len neto' benə' Izrael txennə' si'icho de'en gonəch Diozən' chio'o naccho xi'lne', na' txennə' ngodə'echo naccho ca tozə family, na' txennə' chaclen Diozən' chio'o can' babene' lybe. ⁷Diozən' gwleje' nada' len yelə' guac che'enə' par nich əchyixjui'a dižə' güen dižə' cobənə!. Na' banole' chia' chyixjui'an chedə' nzi'ililažə'e nada!. ⁸Nada' chacda' ni latə'əzə cui zaca'a entr chio'o bagwlej Diozən' par naccho lažə' ne'enə!, pero Diozən' no'e chia' chyixjue'ida' benə' cui zjənaquə benə' Izrael catec de'e güen juisy gone' len yoguə'əlol chio'o chonlilažə'echo Cristən!. Tant de'e šao' de'e güen gaquə checho, cabi bi de de'e saquə'elebe de'e güen de'en gone' len chio'o. ⁹Diozən' bene' yoguə'əlol benə', yoguə'əlol bia chaš, na' yoguə'əlol de'e de. Na' dezdz ža' gwlasda'ote bito be' Diozən' latjə yesə'əneze benəchən' bin' babzie' bia' gaquə. Pero na'a no'e chia' chzejni'ida' yoguə'əlol benə' de que bachac can' nzie' bia!. ¹⁰Na' Diozən' chlo'ine' angl əblao ca' na' angl gwnabia' ca' benə' nita' yobanə' de que nape' de'e zan clas yelə' sin', chlo'ine' lega'aque' de'e güennə' de'en chone' len chio'o ncodə' ljuezjcho cho'ela'ocho Cristən!. ¹¹Chone' can' nzie' bia' dezdz nechte cata'ən gwchoglaogüe'en sele'e

Xancho Jesocristən!. ¹²Na' chio'o ngodə'echo txeñ len Cristən' bito chžebcho Diozən', sino chebeicho nezecho de que chac cho'elencho Diozən' dižə' chedə' chonlilažə'echo Cristən!. ¹³La'anə'əczə dia' ližya nga laogüe de'en bagwdixjue'ida' le'e dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che Cristən', chatə'əyoida' le'e bito yeyašə'lažə'le ca naquə nga chyi' chzaca'a. Leyebei chedə' chac chia' ca' par nich chaquəlena' le'e.

Cristən' lechguale chaquene' che chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁴Catə' chona' xbab ca güennə' baben Diozən' par nich nacle tozə len neto' benə' Izrael, chzo xiba' chona' orasyon lao Xa Xancho Jesocristən!. ¹⁵Le'enə' bxie' yoguə' family che chio'o zocho lao yežlyo nga na' che benə' ža' yoban!.

¹⁶Chnaba' lao Xacho Diozən' gon Spirit che'enə' fuers balor par yichjla'ažda'olen' par nich gonle yoguə'əlol can' chene'ene!. Na' Dioz na'anə' gone' par nich gatə' fuers balor che yichjla'ažda'olen' chedə' naque' le'ezelaogüe benə' zaque'e na' nape' le'ezelaogüe yelə' guac xen. ¹⁷Chnaba' soczle gonlilažə'ele Cristən' par nich sotezə soe' len le'e. Na' leczə ca' le'e sotezə sole gaquele che Diozən' can' cheyalə' gaquele che', na' gaquele che ljuežjle can' cheyalə' gaquele chega'aque!. ¹⁸Chnaba' de'e quinga par nich le'e txeñ len yeziqə'əchlə benə' bagwlej Diozən' par zjənaque' lažə' ne'enə' šejni'ile de que lechguale chaque Cristən' che chio'o. Na' yelə' chaque

che'ena' len chio'o gwxaquə'leben
caczə gan' nžiljw nisda'onə', pero
mazəchlə can' nžiljw nisda'onə'
chaquene' checho. Na' nezecho
de que toñchguá de yežlyon', pero
mazəchlə can' denňə' chaque
Cristən' checho. Na' lechguale
zitjw minnə', pero mazəchlə ca
zitjón' naquennə' chaque Cristən'
checho. ¹⁹ Chnaba' gon Diozən'
par nich ənezele de que Cristən'
chaquechene' checho mazəchlə ca
de'en chon notə'tezechzo xbabən'.
Na' leczə gon Diozən' par nich
gaquə yichjla'ažda'olen' tozə can'
naquə yichjla'ažda'ogüe'ena' par
nich ca' gacle can' naque'ena'.

²⁰ Diozən' chac chone' yoguə'ləlō.
De'e na'anə' chac chone' mazəchlə
ca de'en chnabechone' o de'en
choncho xbab gone'ena'. Na' chone'
par nich Spirit che'ena' zon lo'o
yichjla'ažda'ochon' chaclenən chio'o
len yelə' guac che'ena'. ²¹ Chio'o
ncodə' ljuěžcho cho'ela'occo
Cristən', ledoye'ela'och Diozən' na'a
na'zejlicane' chedə' ngodə'echo
txen len Cristo Jeso'osən'. Na' can'
gonšgaczcho.

Spirit che Diozən' babeyonən yichjla'ažda'ochon' tozə

4 Nada' dia' ližya nga chedə'
əchyixjui'a xtižə' Xancho
Jesocristən'. Bagwlej Diozən' le'e
par nacle xi'iňe' can' gwleje' neto'.
De'e na'anə' chatə'eyoida' le'e
šejgaczle gonle can' cheyalə' gon
yoguə' chio'o bagwlej Diozən'
par naccho xi'iňe'. ² Chatə'eyoida'

le'e bito gon cuinle xen. Legac
beňə' gaxjwlažə' na' legapə
yelə' chxenlažə' len beňə' yobla.
Chata'eyoida' le'e gaque che ljuežjle
na' gwdele ca'alə šə bi chac chele
entr tole yetole. ³ Babeyon Spirit
che Diozən' yichjla'ažda'olen'
tozə. Na' chatə'eyoida' le'e leso
binlo tole yetole par nich sotezə
sole gaquə yichjla'ažda'olen'
tozə. ⁴ Yogue' chio'o cho'ela'occo
Diozən' naccho ca tozə family.
Na' tozə Spirit che Diozən' zon
lo'o yichjla'ažda'oyo'echo, na'
tozə can' zocho lez gon Diozən'
güen len chio'o chedə' bagwleje'
yoguə'echo par naccho xi'iňe'.
⁵ Tozə Xancho Jesocristən' naquə,
na' tozə can' chonlilažə'echone', na'
tozə can' zejen de'en gwchoacho
nisən'. ⁶ Tozə Diozən' zo ben'
naquə Xa yoguə' chio'o. Le'enə'
chnabi'e yoguə'echo, na' chchine'
yoguə'echo par choncho xšine'ena',
na' zocze' len yoguə'echo.

⁷ Na' segon can' chaclen Cristən'
chio'o, no'e checho gwde gwdelə
de'e gaquə gon to tocho. ⁸ Chac
can' nyoj de'en gwna Diozən' che
Cristən':

Catə'ən beyepe' yoban' bene'
de'e xio' ca' gan,
na' be'e che beňachən' gwde
gwdelə de'e gaquə so'on to
toga'aque'!

⁹ Na' de'en gwne': "Beyepe'
yoban'", zejen de que betje' na'
ble'e lao yežlyo nga antslə ze'e
yeyepe' yobanə'. ¹⁰ Na' ben' betjən'
leczə le'enə' beyepe' yoban' gan' zo
Diozən'. De'e na'anə' zoe' chnabi'e
doxenlə. ¹¹ Le'egatezə le'enə' no'e
che balə chio'o par nich naccho

apostol, na' balcho no'e checho chyixjue'echo bi de'en bagwne' chio'o. Yebalcho no'e checho chje'echo dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in che!. Yebalcho no'e checho chgüia chyecho benə' chso'elao' le' na' chsed chlo'iga'aquechone!. ¹²Cristən' no'e checho chaclen ljuežj chio'o bagwlej Diozən' par naccho laž' ne'enə' par nich yoguə'echo choncho xšine'enə' na' zda chonlilažə'echcho Cristən', chio'o naccho ca family che!. ¹³Na' zocco chaclen ljuežjcho tocho yetocho par nich gaccho tozə gonlilažə'echo Xil'in Diozən' na' gombi'achone!. Cana' gacyanə'echo can' cheyalə' gaccho, gaccho benə' šao' benə' güen can' naquə Cristən'. ¹⁴Bito cheyalə' šo'ocho xbab ca che to bidao', šejcho qui šejcho ca'alə naocho to to yelə' chejn'i'alažə' de'en chsa'aljilažə' benə' güenlilažə' na' benə' gwxiye' ca' par chəsə'exoayague' chio'o. ¹⁵Cheyalə' naocho de'en naquə de'e li, na' zejli gaque che ljuežjcho tocho yetocho. Cheyalə' šejcho gaquəchcho benə' šao' benə' güen can' naquə Cristən' ben' chnabia' chio'o. ¹⁶Ca naquə cuerp chechon', to to partən' ngodə'ən na' noxə' ljuežje len belə' na' len bin de'en nca'an nich to to partən' chonən žin che chei na' nich cuerpan' naquən gual. Ca'aczən' chio'o cho'ela'occo Cristən' ngodə'echo txen tocho yetocho. Na' catə' to tocho choncho de'en noe' Diozən' checho goncho, nachən' Cristən' chone' par nich yoguə'echo txen zda chaquəchcho benə' šao' benə' güen na' zda chaquechecho che ljuežjcho.

Diozən' babocobe' yichjla'aždao' chio'o chonlilažə'əchone'

¹⁷Na'a əchnia' le'e de'en non Xancho Jesocristən' mendad əgwzejni'ida' le'e de que bito cheyalə' goncho can' chso'on benə' ca' cui zjənombia' Diozən'. Xbab chega'aque'enə' bito bi zaquə'ən. ¹⁸Nchol yichjla'ažda'oga'aque'enə'. Na' laogüe de'en zjənaque' benə' godenag, bito chse'ejni'ine' bin' chazlažə' Diozən'. De'e na'anə' bitobi yelə' mban zejlicane chega'aque' de ca naqua de'en choŋ Diozən' chio'o. ¹⁹Bito bi zto' zjənombi'e che de'e malən' chso'one'. Chso'onteze' bitə'ətezə de'e mal de'en nan so'one'. Do tyempe con chso'elaž'e chso'one' yoguə' claste yelə' zto'. ²⁰Le'e nezele de que Cristən' bito chene'ene' goncho de'en nac ca!. ²¹La' babzenagle che dižə' li de'en chzejni'in che Jeso'osən' na' babletje' xbabən' yichjla'ažda'olen'. ²²Antslə gwdacho bencho con can' na la'ažda'omalchon!. La'ažda'omalchon' chebein de'e malən' na' de'e na'anə' chxoayaguən chio'o par nich goncho de'e mal can' chzelažə'ənnə'. Pero banzele de que cheyalə' cuejyichjcho cuich gwzenagcho che la'ažda'omalchon!. ²³Na' leczə nezele de que cheyalə' gwša'acho xbab de'en choncho lo'o yichjla'ažda'ochon!. ²⁴Cheyalə' güe'echo latjə yocobə Diozən' yichjla'ažda'ochon' par nich sotezə socho goncho de'e güen can' chon le', na' par nich gaccho benə' la'aždao' xi'ililažə' can' naquə le'.

Goncho ca' chedə' banombi'acho
xtižə' Diozən' de'en naquə de'e li.

²⁵ De'e na'anə' bitoch
gonlažə'echo sino güe'elen
ljuežjcho dižə' li chedə' ncodə'
ljuežjcho naccho ca tozə family.

²⁶ Catə' chža'acho bito cheyalə'
goncho de'e mal. Cheyalə'
yeyacxenlažə'echo lgüegwzə lao
yelə' chža'a chehon', bito ža'acho
do ža. ²⁷ Bito güe'echo latjə nabia'
gwxiye'enə' chio'o par goncho de'e
mal.

²⁸ Šə nocho naccho benə' bguan,
bitoch cheyalə' cuancho. Cheyalə'
so tacho goncho žin de'en naquə
de'e güen, par nich gata' de'e
əgwnežywcho benə' chyažj chchine.

²⁹ Bito güe'echo dižə' zban
dižə' de'e cui zaque'e. Cheyalə'
güe'echo dižə' güen dižə' de'e
zaque'e par gaquəlen latə'ən benə'
əse'ene len. Güe'echo dižə' de'e
gaquəlen benə' ljuežjcho ca' par
nich so'onlilažə'əche' Jesocristən'.

³⁰ Na' bito goncho ca so Spirit
che Diozən' trist, la' zo Spiritən'
lo'o yichjla'ažda'ochon' par nich
nezecho gwžin ža goŋ Diozən'
chio'o cuerpa cobən' na' gone' par
nich gaqua yichjla'ažda'ochon'
cayanə'ən chene'ene'.

³¹ Cheyalə' cuejyichjcho yoguə'
de'e malən'. Bitoch co'olažə'əcho.
Bitoch əloccho. Bitoch əža'acho.
Bitoch güe'echo dižə' loc dižə'
lžej. Bitoch əgwžia gwnitə'echo
benə'. Na' bitoch gaccho benə'
xi'a. ³² Cheyalə' goncho güen len
ljuežjcho na' leczə cheyalə' yeyaše'e
ljuežjcho tocho yetocho. Cristən'
bagwdxijue' xtolažə'əchon' par nich
babezi'ixen Diozən' checho. Na'

can' babezi'ixene' checho, ca'aczən'
cheyalə' yezi'ixen che ljuežjcho
tocho yetocho catə' bi de'en
chso'one benə' ljuežjchon' chio'o.

Chio'o naccho xi'iŋ Dioz cheyalə'
goncho can' chon Diozən'

5 Na'a ža cheyalə' goncho can'
chon Diozən' chedə' banaccho
xi'iŋe' na' chaquene' checho.

²Cheyalə' sotezcho gaquecho che
ljuežjcho can' chaque' Cristən'
checho. La' por ni chechonə' bnežjw
cuine' gwdixjue' xtolažə'əchon'
catə'ən gwso'ote'ene'enə', na'
chebei Diozən' de'en bene' ca'.

³Bito cheyalə' co'o xtocho na' bito
cheyalə' cuejyichj be'en checho
o no'ol checho par solencho benə'
yoblə, na' bito goncho bichlə de'e
yelə' zto'. Na' cuat selažə'əczcho
goncho de'e mal ca' de'en zjənac
ca'. Bagwlej Diozən' chio'o par
naccho lažə' ne'enə'. ⁴Na' de'en
banombi'acho Diozən' bito cheyalə'
goncho de'en naquə de'e yelə' zto'
yelə' zla'an na' bito güe'echo dižə'
zban na' nic güe'echo dižə' de'e
cui nca'a xneze. De'en cheyalə'
goncho, güe'echo yelə' chox̄cwlen
che Diozən!. ⁵Banezecho de que
be'enə' chgo'o xtoi na' be'enə'
chbejyichj no'ol chei o be'en che'
par chzolene' benə' yoblə, na' leczə
ca' be'enə' chzelažə' gon bichlə
de'e yelə' zto', ni to benə' ca' bito
bi de'e güen yesə'əzi'e ca de'en
si' chio'o cho'echo latjə chnabia'
Cristən' na' Diozən' chio'o. Na' šə
no chebeine' chone' de'e yelə' zto',
tozəczə ca mal naquən len de'en
chso'on benə' chse'ejni'alažə' lgua'a
lsaquə!. ⁶Bito güe'echo latjə no

əxoayag chio'o len dižə' güenlažə'. Diozən' gwnežjue' castigw zejlicané che benə' ca' cui choso'ozenague' che', chso'ela'ozeche' chso'one' de'e mal ca' bagwnia' ca!. ⁷Bito gonga'acchone' txen goncho de'e malən'.

⁸Antslən' nchol yichjla'ažda'ochon', pero na'a bayo'o be'eni' che Xancho Jesocristən' lo'o yichjla'ažda'ochon'. De'e na'anə' ledoyen de'e güenna' can' cheyalə' gon chio'o bayo'o be'eni' che Xanchon' lo'o yichjla'ažda'ochon!. ⁹Na' de'en bayo'o be'eni' che'enə' lo'o yichjla'ažda'ochon' goncho de'e güen na' goncho de'e zda licha na' güe'echo dižə' li. ¹⁰Na' cheyalə' gwsedcho par ənezecho bin' chazlažə' Xanchon' nich gonchon. ¹¹Bito goncho txen len benə' ca' zjənčhol yichjla'ažda'oga'aque'enə' na' chso'one' de'e cui bi zaquə'ən. Cheyalə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one'. ¹²Na' ca de'en chso'on benə' ca' do bgašə'əzə, naquən de'e cheyalə' gaquecho zto' güe'echo dižə' chei. ¹³Pero chio'o yo'o be'eni' che Diozən' lo'o yichjla'ažda'ochon', catə' ye'ega'acchone' de que de'e malən' chso'one', yesyə'əyacbe'ine' de que le malən' chso'one'. Be'eni' che Dioz na'anə' chlo'in chio'o ša de'en choncho naquən de'e güen o ša naquən de'e mal. ¹⁴De'e na'anə' che'echo benə':

Nacle len yichjla'ažda'olen'
ca benə' guat de'en cui
chzenagle che Diozən'.

De'e na'anə' le'e gwzenag che'
par nich Cristən' gone' le'e
be'eni' che'enə'.

¹⁵Cheyalə' ggüiacho naquən' chzo chdacho. Cui tacho ca benə' cuiczə nacbe'i sino tacho ca chda benə' chejni'i. ¹⁶Do tyempte cheyalə' goncho de'e güen, chedə' tyemp nga na'a zan benə' nitə' chso'one' de'e mal. ¹⁷Bito goncho ca benə' cui bi xbab nye!. Cheyalə' šejni'icho na' goncho can' chene'e Xancho Jesocristən!. ¹⁸Bito gaccho benə' güe'e zo benə' cui bi yelə' zto' nombia'. De'en cheyalə' gonchon', güe'echo latjə nabi' Spirit che Diozən' yichjla'ažda'ochon!. ¹⁹Catə' chdopə chžagcho txen cheyalə' golčho no imno na' gwlabcho no salmo na' golčho no de'en na Spirit che Diozən' golčho. Leczə golčho lo'o la'ažda'ochon' par güe'ela'occo Xancho Jesocristən!. ²⁰Cheyalə' güe'echo yelə' choxcwlen che Xacho Diozən' jezli bitə'atezə de'e chac checho na' lao yoguə'əlol de'en babenə' chio'o, chedə' la' chonlilažə'əcho Xancho Jesocristən'.

To tocho cheyalə' solencho family checho can' chazlažə' Cristən'

²¹Ca de'en napcho Diozən' respet cheyalə' əgwzexjw yichjcho tocho yetocho.

²²Na' ca naquə le'e no'olə le'e nšagna'ale, le'e gwzenag che be'en chele. Ša gonle ca' lenczə che Xancho Jesocristən' chzenagle.

²³L'e gwzenag che be'en che to tole chedə' lega'aque' chəsə'ənabi'e le'e ca Cristən' chnabi'e chio'o cho'ela'ochone'. Chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to part che cuerپ che Cristən' na' le'enə' babebeje' chio'o xni'a de'e malən'.

²⁴Na' ca naquə chio'o cho'ela'occo

Cristən' cheyalə' gwzenagcho
che', le'egatezə ca' le'e no'olə le'e
nšagna'ale, legwzenag yoguə' bin'
na be'en che to tole.

25 Na' le'e benə' byo le'e
nšagna'ale, le'e gaque che no'ol
chelen' to tole can' chaque Cristən'
che yoguə' chio'o cho'ela'ochone'
na' bnežjw cuine' por ni checho
catə'ən gwso'ote'ene'. **26** Bnežjw
cuine' par nich beya'a beyibe'
la'ažda' chio'o chonlilažə'əchone'.
Na' catə' gwchoacho nisən'
be'echo dižə' gwnacho de que
chonlilažə'əcho Cristən'. De'e
na'anə' bene' la'ažda'ochon'
xi'ililažə'. **27** Na' bene' par nich
əžincho laogüe'ena' sin cui bi
manch da' əchen la'ažda'ochon',
na' sin cui bi xtolə'əcho de, na'
nic bichlə de'e mal yo'o yaz lo'o
la'ažda'ochonə' de'e cui chazlažə'
Diozən'. Cristən' bene' par nich
chio'o cho'ela'ochone' gaquə
la'ažda'ochon' xi'ililažə' na' bito
bi xtolə'əcho gatə'. **28** Can' nž'i
Cristən' chio'o, ca'aczən' le'e benə'
byo le'e nšagna'ale cheyalə' ži'ile
no'ol che to tole can' nž'i'ile cuerpa
chelen'. Ben' nž'i' xo'ole' nž'i'icze'
cuine' ca de'en chone' ca'. **29** Notono
zo benə' chgue'ine' cuerpa che'enə'
sino nž'i'ine'en na' chapəši'en, can'
chon Cristən' nž'i'ine' chio'o na'
chapəši'e chio'o cho'ela'ochone'.
30 Cristən' nž'i'ine' chio'o na'
chapəši'e chio'o chedə' la' to to
chio'o gwxaquə'əlebecho ca to to
part che cuerpa che'enə', ca žit de'en
yo'e na' ca xpele'enə'. **31** Na' nyojczə
Xtižə' Diozən' nan: "Benə' byonə'
le'e xaxne'e par əgwşagne'e si'e to
no'olə na' əsa'aque' tozə." **32** De'en

babzoja' nga naquən de'e cui no
gwneze antslə na' naquən de'e
žialao xen par chio'o. Na' zejen
de que chio'o cho'ela'ochone Cristən'
naccho tozə len le'enə'. **33** Na' leczə
zejen de que to to le'e benə' byo
cheyalə' gaquele che no'ol chelen'
can' chaquele che cuinle. Na' leczə
ca' le'e no'olə le'e nšagna'ale, to
tole cheyalə' gapple respet be'en
chelen'.

6 Le'e bidao' bi'i xcuidə', le'e
əgwzenag che xaxna'ale.
Gonle ca' chedə' le'e len neto'
ngodə'əcho txen len Xancho Cristən'
na' naquəczən de'e cheyalə' gonlen'.
2-3 Na' de'e nga ben Diozən' mendad
goncho gwne': "Legwnežjo yelə'
bala'an xaxna'ale. Na' šə gonle ca'
gaquə güen chele na' gaquə banle
sša lao yežlyo nga." Na' entr yoguə'
de'e ca' bene' mendad goncho de'e
ngan' naquə de'e žialao de'en nsa'
lyebe, nan de que gaquə güen che
benə' choso'ozenague' chei na'
de que gaquə yesə'əbane' sša lao
yežlyon'.

4 Na' le'e xaxna' bidao', leyos gol
leyoscha'o bi'i chele ca' par
yoso'ozenagbo' che Xancho Cristən'.
Bito con gonle ca yesə'əža'a
yesə'əlocbo', pero legüe'ega'acbo'
consejw šao' consejw güen.

5 Na' le'e mos legwzenag
yoguə'əlol can' na xan žinnə' na'
legapəga'aque' respet. Na' legon
xšinga'aque'enə' do yichj do lažə'əle.
Legon ca' chedə' leczə che Crist
nan' chzenagle catə'ən chzenagle
cheaga'aque'. **6** Bito gonleile xan
žinnə' gonlizle ca benə' chonchguia
žinnə' catə'əzən' chgiiie' le'e. Legon
žinnə' do yichj do lažə'əle can'

chene'e Diozən' Ɂhedə' nacle benə' güen xšin Cristən'. ⁷Na' cheyalə' güe'elažə'ole gonle žin che benə' nich yebei Xancho Cristən' le'e, caguə par nich yebei ben' naquə xan žin na'azənə'. ⁸Nezecho šə choncho de'e güen le'egatezəczə ca' gon Xancho Cristən' güen len chio'o nota'etezə naccho, la'anə'əczə šə syempr choncho xšin benə' yoblə o šə cui.

⁹Na' le'e benə' xan žin, leczə cheyalə' gonle güen len benə' güen žin chelen'. Bito co'oga'aclene' šeb, Ɂhedə' nezele Xanchon' ben' zo yoban' leczə! Xan benə' güen žin ca'anə'. Na' lao Diozən' ben' zo yobanə' tozə can' zaquə' chio'o benach.

Naquən' cheyalə' goncho par nich de'e malən' cui gonən chio'o gan
¹⁰Na'a ža benə' bišə', cheyalə' gwchincho fuers balor de'en chon Cristən' par yichjla'ažda'ochon', na' cheyalə' güe'echo latjə gaquəlene' chio'o len yelə' guac xen che'enə'. ¹¹Cheyalə' goncho yogua'əłol can' chene'e Diozən' par nich socho chech cui šejle'echo che gwxiye'enə' catə'ən chyililažə'ən naclən' gonən par əxoayaguən chio'o. ¹²Caguə chdiləlencho benəch benə' naquə belə' chennə' sino que chdiləlencho de'e xio' ca', na' angl bzelao ca', na' de'e ca' yeziqə'əchlə de'en chəsə'ənabia' benə' mal ca' ža' yežlyo nga, benə' ca' chsa'aš lo'o de'e žcholən'. Chdiləlencho de'e mal ca' gan' chsa'ašən par nich ca' cui šejle'echo chega'aquən. ¹³De'e na'anə' cheyalə' goncho yogua'əłol can' chene'e Diozən'

par nich soicho gwxiye'enə' len bichlə de'e mal ca' catə'ən se'ene'en yeso'əgo'oye]ə'ən chio'o par goncho de'e malən'. Nach cheyalə' sotezə socho cui šejle'echo chega'aquən. Na' šə goncho yogua'əłol can' chene'e Diozən', saquə'əlebecho ca to soldad benə' noxə' spad che'enə' na' nyaze' xe' de'en naquə de'e ya par chcue'ejən le' catə' chdiləlēne' benə' contr che' ca!. ¹⁴Na' par nich soczcho cui šejle'echo che gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca', cheyalə' güe'echo por dižə' li. Na' de'en güe'echo dižə' lin' saquə'əleben ca dobey de'en chchej soldadən' lsine'enə'. Na' cheyalə' goncho porzə de'e güen nich gwcue'ejən chio'o ca xa soldadən' de'en naquə de ya chcue'ejən cho'alcho'enə'. ¹⁵Leczə ca' cheyalə' sotezə socho šejle'echo che dižə' güen dižə' cobə de'en chzejni'in chio'o par zocho binlo len Diozən'. Na' šə sotezə socho šejle'echo che, guaquəlencən chio'o socho probnid par tiləlencho gwxiye'enə' na' bichlə de'e mal ca' ca spat de'en nlej soldadən' chaclənən le'. ¹⁶Pero na' de'en naquən de'e žialao xench ca biquə'əchlə de'en choncho, cheyalə' sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. Na' ca de'en gonlilažə'əcho Diozən' guaquəlencən chio'o ca to escodo de'en chcue'ej soldadən' par nich xis goxitə' ca' de'en chsa'alə'ənin cui chəsə'əyidjon le'. Gwxiye'enə' bito gaquə co'on xbab mal lo'o yichjla'ažda'ochon' šə sotezə socho gonlilažə'əcho Diozən'. ¹⁷Na' cheyalə' yosa'alažə'əcho de que Diozən' bach bebeje' chio'o xni'a

de'e malən'. Na' šə yosa'alalažə'echo de que babebeje' chio'o xni'a de'e malon' gaquelenən chio'o ca to lapa' de ya de'en zo yichj soldadən' chaclenən le' nich benə' contr che' ca' bito chso'one' le' gan. Na' leczə cheyalə' güe'echo xtižə' Diozən' de'en chzejni'i Spirit che'enə' chio'o. Na' de'en güe'echon gaquelenən chio'o par nich gwxiye'en cui soin chio'o, can' chaclen spad che soldadən' le' par chdiləlene' benə' contr che' ca!. ¹⁸Do tyemp cheyalə' goncho orasyon lao Diozən' na' nabcho gaquelenə' chio'o can' chzejni'i Spirit che'enə' chio'o goncho. Cheyalə' gaccho benə' banlažə' par nich goncho orasyonə' sin cui žjəxaquə'elažə'echo, ənabcho gaquelen Diozən' yoguə' benə' ca' yela' bagwlejə' par zjənaque' lažə' ne'enə!. ¹⁹Na' lenab gaquelen Diozən' nada' par nich ənezda' bin' chayalə' ənia' na' par nich bito žeba' gua'a dižə' gwzejni'ida' benə' yobla che Cristən', na' naquən to de'e güen de'e cobə de'en cui no gwneze antslə. ²⁰Par nich gua'a dižə' güen dižə' cobə na'anə' bselə' Diozən'

nada' ca lgüe'e, na' por ni che de'e na'anə' zoa' nga naca' pres. De'e na'anə' lenabe Diozən' gaquelenə' nada' par gua'a xtižə' Cristən' sin cui žeba' chedə' can' cheyalə' gua'annə'.

Apostol Pabən' btipe' lažə'ega'aque'

²¹Na' par nich ənezele can' chac chia' na' bin' chona', əchselə'a benə' bišə'eda'occo Tiquicon!. Le'enə' zotezə zoe' chone' can' cheyalə' gone' par chaclene' nada' chona' xsin Xancho Jesocristən!. ²²Echselə'ane' par nich əgwzejni'ine' le'e əne' yoguə'ete can' chac cheto' ni, na' par nich güe'e le'e balor.

²³Benə' bišə', chonlilažə'ele Xancho Jesocristən' na' Xe' Diozən!. De'e na'anə' so'onşgue' par nich yoguə'ale so cuezle binlo len xbab de'en yo'o lo'o yichjila'ažda'olen' na' so'onşgue' ca gaquele che ljuežje. ²⁴Na' Diozən' sotezə soe' gaquelenşgacze' yoguə' le'e chaquele che Xancho Jesocristən' tozə can' chaquele che!. De'e na'azən' chzoja' na'a. Pab